

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 2C/87/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5810202901
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jagnešák
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2013:5810202901.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, samosudcom JUDr. Miroslavom Jagnešákom, v právnej veci žalobcu: C. K., nar. X.XX.XXXX, bytom T., K. XXX/XX, zastúpená opatrovníčkou J. J., nar. XX.X.XXXX, bytom V. C. č. XXX, právne zastúpená JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom Námestovo, Ul. Štefánikova 269/24, proti žalovanému: N. C., nar. XX.X.XXXX, bytom I. H. č. XX, právne zastúpený JUDr. Ferdinandom Klinovským, advokátom so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 47, IČO: 37 805 495, za účasti vedľajšieho účastníka Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., so sídlom Zvolen, Námestie SNP 98/2, v konaní o náhradu za stratu na zárobku, takto

rozhodol:

I/ Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni titulom náhrady za stratu na zárobku pri invalidite sumu 314,27 Eur a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II/ Žalovaný je povinný hradiť žalobkyni titulom pomernej časti - 45% náhrady za stratu na zárobku pri invalidite a to od 1.2.2013 mesačne sumu 5,77 Eur pre rok 2013 a v nasledujúcich rokoch v závislosti od percenta zvýšenia úrazovej renty stanoveného opatrením vlády SR po odpočte sumy invalidného dôchodku žalobkyne zvyšovaného opatrením vlády SR pre príslušný kalendárny rok do 62 roku veku, a to vždy do 20 dňa príslušného mesiaca.

III/ Súd vo zvyšku návrh žalobkyne zamietla.

IV/ Súd vo zvyšku vzájomný návrh žalovaného zamietla.

V/ O trovách konania súd rozhodne osobitným rozhodnutím do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobkyňa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 22. 6. 2010 žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť jej sumu 5760,- Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a ďalej mesačnú rentu vo výške 160,- Eur využiť i do 10. dňa príslušného mesiaca do 62. roku veku. Podanú žalobu odôvodnila tým že dňa 1. 7. 2007 bola účastníčkou dopravnej nehody v Trstenej pri, ktorej došlo k ublíženiu na jej zdraví. K dopravnej nehode došlo 1. 7. 2007 v čase okolo zmluva 0. 20 hod. na ceste číslo II/520 na ulici SNP v meste Trstená, keby osobné motorové vozidlo zn. C. favorit ev. č. T.-M. uviedol žalovanej, ktorý nemal najmenej 1,31 mg/l alkoholu u oddychnu, išiel neprimeranou rýchlosťou 79,4 km/h a aj jazdou neprispôsobil stavu a povahe vozovky, ktorá bola mokrá a v dôsledku čoho nezvládol riadenie, dostal šmyk následkom čoho narazil do betónového stĺpa pouličného osvetlenia, následkom čoho spôsobil žalobkyni mnohopočetné zranenia. Následkom utrpených zranení je poškodená plne invalidná, imobilná odkázaná na pomoc iných osôb. Uvedená trestná vec bola už právoplatne ukončená na Okresnom súde v Námestove pod č.k. 6T/16/2009, Z, v ktorom bol žalovaný uznaný vinným že prečinu

ublíženia na zdraví. V predmetnej veci že žalovaný uzavrel s prokurátorom dohodu o vine a treste, ktorá dohoda bola schválená Okresným súdom v Námestove. Žalobkyňa v čase dopravnej nehody bola študentkou Združenej strednej školy - odbor odevníctvo Liptovský Mikuláš. V čase nehody ukončila 1. ročník nadstavbového štúdia po ukončení SOU v Námestove, odbor krajčírka, kde pokračovala v príprave na svoje budúce povolanie v nadstavbovom štúdiu. V dôsledku utrpených zranení sa žalobkyňa stala plne invalidnou ak nemôže pokračovať v príprave na svoje povolanie ak nemôže vykonávať žiadnu prácu. Žalobkyňa v súčasnej dobe je odkázaná na sústavnú opateru a rozhodnutím sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava č.k. 8660097996 jej bol priznaný invalidný dôchodok od 1. 7. 2007 vo výške 205,- Eur mesačne. Nebyť škodovej udalosti dopravnej nehody, po skončení nadstavbového štúdia by mohla žalobkyňa dosahovať pravdepodobný zárobok vo výške 450,- Eur mesačne, čo je suma predstavujúca priemerný zárobok pracovníka v odevnom priemysle s kvalifikáciou, ktorú dosiahla. V dôsledku škodovej udalosti vznikla žalobkyňi okrem iného aj škoda spočívajúca v strate na zárobku (pravdepodobnom zárobku), ktorý by mohla dosiahnuť keby bola mohla vykonávať svoju prácu na, ktorú sa pripravovala, respektíve prácu, na ktorú odosiela kvalifikáciu ukončením SOU. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku bola ukončená práceneschopnosť žalovanej a v dôsledku úrazu jej vzniká strata ako rozdielu medzi priznaným dôchodkom a pravdepodobným zárobkom, ktorý by mohla dosahovať nebyť škodovej udalosti. pri určení náhrady na stratu na zárobku treba vychádzať z priemerného zárobku, ktorý by poškodený, nebyť ujmy na jeho zdraví, dosahoval s prihliadnutím na jeho schopnosti, vzdelanie a prípravu na povolanie v danom regióne, teda suma vo výške 450,- Eur je v danom prípade adekvátne. Žalobkyňi ako poškodenej zodpovedá za spôsobenú škodu žalovaný podľa § 427 OZ a nasledujúcich.

Podľa § 447 OZ náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite stav posúdili a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Žalobkyňa 100% invalidná a nárok za stratu na zárobku sa u nej vypočíta ako rozdiel invalidného dôchodku a úrazovej renty. Úrazová renta sa vypočíta v zmysle ustanovení § 88, 89 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Ako pravdepodobný mesačný príjem sa v odbore krajčír považuje suma 450,- Eur, ktorá predstavuje výpočtový základ. Pravdepodobný denný výpočtový základ žalobkyne sa určí podľa § 57 ods. 2 zákona o sociálnom poistení a to $1/30$ vymeriavacieho základu, t. j. $450:30=15,-$ Eur. Následne podľa § 89 zákona o sociálnom poistení sa suma úrazovej renty určí ako súčin $30,4167$ násobku sumy zodpovedajúcej 80% denného vymeriavacieho základu poškodeného ($15 \times 80:100$) a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100, t.j. $30,4167 \times (15 \times 80:100) \times (100\% :100) = 365,-$ Eur - mesačná renta. Žalobkyňi je vyplácaný invalidný dôchodok v sume 205,- Eur. Rozdiel medzi mesačnou úrazovou rentou v sume 365,- Eur a invalidným dôchodkom v sume 205,- Eur predstavuje sumu 160,- Eur, čo predstavuje mesačnú stratu na pravdepodobnom zárobku žalobkyne. Žalobkyňa sa domáha aby jej suma 160,- Eur bola vyplácaná mesačne od dátumu kedy jej začala sociálna poisťovňa vyplácať invalidný dôchodok t.j. od 1. 7. 2007 až do dosiahnutia dôchodkového veku 62 rokov veku. V zmysle § 89a zákona o sociálnej poisťovni nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie pravidelných súm vo výške 160,- Eur mesačne od 1. 7. 2007 do podania žaloby - do 1. 7. 2010, čo predstavuje náhradu za stratu na zárobku za obdobie 36 mesiacov po 160,- Eur, teda sumu 5760,- Eur a ďalej mesačnú rentu 160,- Eur od právoplatnosti rozsudku do 62. roku veku žalobkyne.

Žalovaný cestou právneho zástupcu v písomnom vyjadrení podal návrh na zohľadnenie spoluviny žalobkyne ako poškodenej podľa § 441 OZ a to z dôvodu, že poškodená - žalobkyňa v rámci dejového priebehu vzniku dopravnej nehody si počínala v rozpore s ust. § 415 OZ, keď dobrovoľne nastúpila do motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný i keď vedela, že žalovaný bol pod vplyvom alkoholu (50% spoluvina na vzniknutej škode) a taktiež keď počas jazdy nemala zapnutý bezpečnostný pás (25% spoluvina na vzniknutej škode), čo spôsobilo jej vymrštenie z vozidla a následný náraz hlavou na vozovku, čo malo za následok poranenie hlavy a vnútrolebečné poranenie. Z výpovedí svedkov v rámci prípravného konania v trestnom konaní vyplynulo, že žalobkyňa v čase pred dopravou nehodu požívala alkoholické nápoje so žalobcom a i napriek skutočnosti dobrovoľne nastúpila do motorového vozidla vedeného žalovaným, pričom takýmto konaním sa vystavila nebezpečenstvu vzniku škody a konala v rozpore so všeobecnou prevenčnou povinnosťou podľa § 415 OZ. Zo znaleckého posudku č. 35/2007 vypracovaného MUDr. Váňom vyplýva, že poškodená - žalobkyňa nárazom a následným obratom vozidla bola vyhodená z auta a dopadla pravou stranou tela a najmä hlavy na vozovku a

odtrhnutými pravými zadnými dverami bola udretá do ľavej strany tela do oblasti hornej končatiny, hrudníka ale aj hlavy. Týmto mechanizmom došlo k jej závažným život ohrozujúcim poraneniam. Žalobkyňa teda nebola pripútaná bezpečnostným pásom, čoho dôkazom je skutočnosť, že bola vplyvom nárazu vymrštená mimo vozidla. Práve toto vymrštenie malo za následok úraz hlavy, ktorý je príčinou popísaného zdravotného stavu poškodenej.

Žalovaný si v tomto súdnom konaní uplatnil voči žalobkyni formou kompenzačnej námietky sumu 100,- Eur v zmysle § 97 a 98 OSP, nakoľko žalovaný plnil za žalobkyňu plnenie, ktoré bola povinná znášať žalobkyňa v rozsahu svojho spoluzavinenia za vzniknutú škodu podľa ust. § 511 ods. 3 OZ v spojitosti s ust. § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Žalovaný zaplatil VŠZP celkovo sumu 1 300,00€. V konaní vedenom na tunajšom súde pod č.k.: 8C/104/2012 si uplatňuje vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 1 200,-Eur a to z dôvodu že plnenie bolo uhrádzané v splátkach po 50,-Eur pričom s poukazom na ustanovenie § 107 ods. 1 OZ došlo k premičaniu sumy 100,- Eur (2x platby po 50,-Eur za mesiac jún a júl 2010). Ide o nárok na vrátenie časti peňažného plnenia vo výške 1 200,- Eur, ktoré žalovaný zaplatil VŠZP, pričom sa jedná o náklady VŠZP za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenej žalobkyni vo výške, ktorá nebola VŠZP zo strany vedľajšieho účastníka zaplatená a to z dôvodu spoluviny poškodenej žalobkyne na vzniku dopravnej nehody.

Vedľajší účastník na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že pri rozhodovaní o náhrade škody je súd povinný sám skúmať, či k vzniku škody nedošlo aj zavinením poškodeného, pretože v zmysle § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša ju pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Spoluzavinenie poškodenej - žalobkyne je dané porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle ust. § 415 OZ, podľa ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, prírode a životnom prostredí. Z pripojeného trestného spisu vyplýva, že žalobkyňa išla spolu so žalovaným, S. J. a W. Z. dňa 01.07.2007 na diskotéku motorovým vozidlom žalovaného, ktorý toto vozidlo aj riadil. Na diskotéke všetci štyria spolu požívali alkoholické nápoje. Žalobkyňa aj napriek tomu, že mala vedomosť o tom, že odporca požíval alkoholické nápoje a taktiež videla, že je pod vplyvom alkoholu (po dopravnej nehode bola žalovanému nameraná hladina alkoholu v dychu 1,31mg/l), nasadla do motorového vozidla, ktoré riadil žalovaný, čím sa sama vystavila riziku vzniku škody. Žalobkyňa okrem vyššie uvedeného porušila aj ďalšiu povinnosť vyplývajúcu zo zákona o cestnej premávke, spolujazdec je povinný byť pripútaný bezpečnostným pásom. Skutočnosť, že žalobkyňa nebola pripútaná bezpečnostným pásom vyvodzuje vedľajší účastník aj z rozsahu a charakteru zranení, ktoré utrpela W. Z. (nachádzajúca sa vo vozidle na mieste spolujazdca, pred žalobkyňou, ktorá zároveň bola pripútaná bezpečnostným pásom) v porovnaní so zraneniami žalobkyne. W. Z., ktorá bola pripútaná bezpečnostným pásom utrpela viaceré zlomeniny, tržné a rezné rany. Podstatné je, že z vozidla (následkom nárazu a prevrátenia) nebola vymrštená, a to práve pre použitie bezpečnostného pásu. Naopak žalobkyňa v dôsledku nárazu do stĺpa pouličného osvetlenia a následného obratu motorového vozidla, bola vymrštená z vozidla. Následne narazila hlavou o vozovku, pričom utrpela okrem zlomením, rán a pomliaždením aj závažné poranenie v lebečnej a vnútrolebečnej oblasti majúce za následok jej súčasný zdravotný stav. Vedľajší účastník s poukazom na hore uvedené trvá na na spoluvine žalobkyne v rozsahu 75%.

Ďalej uviedol, že zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení bola problematika náhrady za stratu na zárobku (ako aj ďalších rentových dávok) zapracovaná do odškodňovania pracovných úrazov a chorôb z povolania v rámci zákonného úrazového poistenia. Podľa aktuálnej úpravy sa suma náhrady určí ako úrazová renta v zmysle zákona o sociálnom poistení. Pri určovaní výšky nároku už nie je rozhodujúci priemerný zárobok poškodeného, ale suma úrazovej renty vypočítaná podľa zákona o sociálnom poistení. Zároveň pri rozhodovaní o nároku navrhovateľky na náhradu za stratu na zárobku je potrebné tento uplatnený nárok posudzovať podľa predpisov platných v čase, kedy došlo k poškodeniu zdravia navrhovateľky, t.j. 1.7.2007. Suma úrazovej renty žalobkyne sa podľa § 89 zákona o sociálnom poistení vypočíta ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100. Spôsob výpočtu denného vymeriavacieho základu na určenie sumy úrazovej dávky je upravený v § 84 cit. zákona. V § 84 ods. 4 cit. zákona je upravený výpočet denného vymeriavacieho základu pre osoby, ktoré nemajú príjem z činnosti zamestnanca. Keďže Občiansky zákonník odkazuje s výpočtom náhrady za stratu na zárobku na ustanovenia o úrazovom poistení,

je potrebné uvedené ustanovenia aplikovať tak, že sa vzťahujú na výpočet náhrady pri akomkoľvek úraze a nielen pracovnom úraze a chorobe z povolania. Pri zamestnancoch, ktorý v rozhodujúcom období dosahovali príjem sa denný vymeriavací základ určuje podľa § 84 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Ak vznikne nárok na úrazovú dávku podľa tohto odseku v období po kalendárnom roku nasledujúcom po kalendárnom roku, v ktorom poškodený utrpel úraz, určí sa denného vymeriavacieho základu podľa § 84 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Keďže žalobkyňa pred úrazom nevykonávala činnosť zamestnanca, a teda ani nemala žiadny príjem a ani jej nevznikol nárok na úrazovú dávku v deň vzniku nemocenského a dôchodkového poistenia (§ 20 a nasl. zák. o sociálnom poistení), nemožno aplikovať ustanovenie o pravdepodobnom dennom vymeriavacom základe pri výpočte úrazovej renty. Denný vymeriavací základ osôb, ktoré nemajú príjem z činnosti zamestnanca, je upravený v § 84 ods. 4 zák. o sociálnom poistení. Výpočet takýchto osôb je uvedený v ust. § 17 ods. 2 cit. zákona, pričom medzi týmito osobami je uvedený aj žiak strednej školy a študent vysokej školy. Zákon o sociálnom poistení pri týchto osobách počíta s denným vymeriavacím základom, ktorý sa vypočíta ako jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku. Nakoľko žalobkyňa v čase dopravnej nehody bola žiačkou strednej školy, je nevyhnutné pri výpočte úrazovej renty v zmysle ust. § 89 zák. o sociálnom poistení použiť denný vymeriavací základ podľa § 84 ods. 4 zák. o sociálnom poistení, ktorý je 1/30 z minimálnej mzdy. Žalobkyňa v čase dopravnej nehody mala ukončený 1. ročník z dvojročného nadstavbového štúdia na strednej škole, ktoré malo byť ukončené maturitnou skúškou. Keďže išlo o dvojročné štúdium, je predpoklad, že žalobkyňa by štúdium ukončila v júni alebo júli v roku 2008. Keďže žalobkyňa by bola až do júna, resp. júla 2008 študentkou Združenej strednej školy, nárok na náhradu za stratu na zárobku by jej vznikol až od júna, resp. júla 2008, t. j. po ukončení štúdia. Výška uplatneného nároku by sa vypočítala v súlade s ustanoveniami o úrazovej rente, pričom výška denného vymeriavacieho základu by sa určila v zmysle § 84 ods. 4 zák. o sociálnom poistení, keďže žalobkyňa nemala príjem. Minimálna mzda zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku je 268,87 Eur. Denný vymeriavací základ žalobkyne je tak v zmysle § 84 ods. 4 zákona o sociálnom poistení 8,962 Eur. Suma úrazovej renty sa vypočíta ako: Úrazová renta = 30,4167 x 80% z DVZ x percentuálny pokles pracovnej schopnosti/100, úrazová renta = 30,4167 x 7,1696 x 0,9, čo predstavuje celkovú sumu 196,27 Eur. Následne výšku náhrady za stratu na zárobku predstavuje rozdiel medzi úrazovou rentou a invalidným dôchodkom, na ktorý mala žalobkyňa nárok ku dňu priznania úrazovej renty. Keďže výška invalidného dôchodku žalobkyne v danom období (júl 2008) predstavovala sumu 5 796 Sk (192,39 Eur), výsledná suma náhrady za stratu na zárobku predstavuje sumu 3,88 Eur.

Vedľajší účastník ďalej uviedol, že v časti uplatnenej náhrady za stratu na zárobku za obdobie od 01.07.2007, t. j. odo dňa dopravnej nehody do ukončenia štúdia považuje žalobný návrh za nedôvodný, nakoľko navrhovateľke za toto obdobie nárok na náhradu za stratu na zárobku ani len nevznikol, pretože v tomto čase by bola žiačkou strednej školy nemajúcou príjem. Taktiež uviedol, že výpočet náhrady za stratu na zárobku predložený žalobkyňou považuje vedľajší účastník za nesprávny z dôvodu, že žalobkyňa pri výpočte výšky náhrady za stratu na zárobku vychádzala z nepreukázaných údajov a použitie priemerného mesačného zárobku zákonnými ustanoveniami nezdôvodnila. Pri percentuálnom poklese pracovnej schopnosti nepoužila percentuálny pokles pracovnej schopnosti stanovený Lekárskou posudkovou komisiou v zmysle zákona o sociálnom poistení na 90%, ale aplikovala mieru funkčnej poruchy v rozsahu 100% stanovenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny.

V rámci dokazovania sa súd oboznámil s listinnými dokladmi vzťahujúcimi sa na toto súdne konanie a to: s pripojeným spisom tunajšieho súdu 6T/16/2009 z ktorého vyplýva, že žalovaný bol uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona a prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 písm. c/ Trestného zákona, za čo mu bol okrem iného uložený trest 22 mesiacov nepo. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 24.3.2009. Súčasťou je aj vyšetrovací spis OR PZ DK, s potvrdením Strednej odbornej školy obchodu a služieb Liptovský Mikuláš zo dňa 21.11.2011 (čl. 27), že žalobkyňa navštevovala v dennom nadstavbovom štúdiu - odevníctvo a štúdium prerušila od 1.9.2006 do 18.10.2007 zo zdravotných dôvodov a s potvrdením a zo dňa 23.8.2012, že žalobkyňa mala pokračovať v štúdiu od 1.9.2008 v druhom ročníku, do ktorého však nenastúpila. Štúdium na tejto škole je dvojročné a je ukončené maturitnou skúškou. Ďalej sa súd oboznámil s posudkom ÚPSVaR Námestovo zo dňa 26.4.2011(čl. 28-30), ktorým bola žalobkyne stanovená miera funkčnej poruchy 100% v súvislosti s poskytnutím peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, s potvrdením Sociálnej poisťovne - ústredie o poberaní

invalidného dôchodku žalovanou a to v roku (čl. 31, 52, 59-65) za 07/2007 v sume 7912,- Sk (262,63 Eur) a za 08 -12/2007 mesačne po 5520,- Sk (183,23 Eur), za 01-05/2008 mesačne po 5520,- Sk (183,23 Eur), za 06/2008 v sume 5640,- Sk (187,21 Eur), za 07-12/2008 mesačne po 5796,- Sk (192,39 Eur), za rok 2009 mesačne po 205,80 Eur, za rok 2010 mesačne po 212,10 Eur, za rok 2011 mesačne po 216,- Eur, za rok 2012 mesačne 223,20 Eur, s potvrdením Sociálnej poisťovne, pobočka Dolný Kubín zo dňa 21.5.2012 (čl. 51), že žalobkyňa bola naďalej uznaná invalidnou s mierou poklesu 90% pre účely dôchodkovej dávky, s potvrdením Trexima Bratislava, spol. s r.o. zo dňa 3.7.2012 (čl. 57) o výške priemerného zárobku zamestnanca v zamestnaní krajčír v Žilinskom kraji za obdobie 2009-2011, keď v roku 2009 priemerná hrubá mzda (PHM) bola 397,87 Eur a priemerná čistá mzda (PČM) 338,27 Eur, v roku 2010 PHM bola 540,22 Eur a PČM 457,37 Eur, v roku 2011 PHM bola 544,20 Eur a PČM 453,87 Eur, s uplatnením kompenzačnej námietky žalovaného voči žalobkyni a prílohami preukazujúcimi úhrady v splátkach po 50,- Eur (čl. 79-83), s potvrdením Sociálnej poisťovne Bratislava zo dňa 14.1.2013, že žalobkyňa poberá invalidný dôchodok vo výške 233,30,- Eur.

Podľa § 447 OZ náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti poškodeného alebo pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení.

Podľa § 89 ods. 1 až 3 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení platnom do 14.11.2008 (t.j. v čase vzniku úrazu žalovanej) suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80% denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100. (2) Ak sa poškodenému vypláca invalidný dôchodok, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky. (3) Na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania.

Podľa § 89 ods. 7 cit. zákona na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

Podľa § 89 ods. 9 cit. zákona v znení platnom od 1.1.2013 úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú a) podľa odseku 8 písm. a) o percento, ktoré sa určí 1. v roku 2013 ako súčet 50% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy, 2. v roku 2014 ako súčet 60% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 40% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy, 3. v roku 2015 ako súčet 70% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 30% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy, 4. v roku 2016 ako súčet 80% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 20% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy, 5. v roku 2017 ako súčet 90% medziročného rastu spotrebiteľských cien a 10% medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy, b) podľa odseku 8 písm. b) o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien.

Podľa § 89 ods. 10 cit. zákona v znení platnom od 1.1.2013 percento zvýšenia úrazovej renty sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie úrazovej renty vykonáva. Úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa priznania."

Podľa § 84 ods. 4 cit. zákona v znení platnom do 14.11.2008 denný vymeriavací základ fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2, ktorá nemá príjem z činnosti zamestnanca, je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku. Denný vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 je odmena pripadajúca na jeden deň vykonávania práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

Podľa § 82 ods 1 až 3 cit. zákona v znení platnom do 31.12.2008 dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu príslušného kalendárneho roka a dôchodkové dávky priznané od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za kalendárny rok, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak. (2) Dôchodkové dávky sa zvyšujú od 1. júla príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 30. apríla príslušného kalendárneho roka. Dôchodkové dávky, ktoré sú priznané od 1. júla do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, sa zvyšujú odo dňa ich priznania. (3) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Podľa § 82 ods. 9 cit. zákona zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou, pri ktorej toto zvýšenie patrí.

Podľa § 82 ods. 1 až 3 cit. zákona v znení platnom od 1.1.2009 dôchodkové dávky vyplácané k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodkové dávky priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak. (2) Dôchodkové dávky sa zvyšujú od 1. januára príslušného kalendárneho roka o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistených podľa odseku 1. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Dôchodkové dávky, ktoré sú priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka, sa zvyšujú odo dňa ich priznania. (3) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

Podľa 89a cit. zákona nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

Opatrením MPSVaR SR (Ďalej len opatrením) č. 197/2007 Z.z. dôchodkové dávky v roku 2007 sa zvyšujú o 6,25% s účinnosťou od 1. júla 2007, opatrením č. 136/2008 Z.z. dôchodkové dávky v roku 2008 sa zvyšujú o 5,0% s účinnosťou od 1. júla 2008, opatrením č. 450/2008 Z.z. dôchodkové dávky v roku 2009 sa zvyšujú o 6,95% s účinnosťou od 1. januára 2009, opatrením č. 413/2009 Z.z. dôchodkové dávky v roku 2010 sa zvyšujú o 3,05% s účinnosťou od 1. januára 2010, opatrením č. 404/2010 Z.z. dôchodkové dávky v roku 2011 sa zvyšujú o 1,8% s účinnosťou od 1. januára 2011, opatrením č. 344/2011 Z.z. dôchodkové dávky v roku 2012 sa zvyšujú o 3,3% s účinnosťou od 1. januára 2012, opatrením č. 329/2012 Z.z. úrazová renta v roku 2013 sa zvyšuje o 3,05% s účinnosťou 1. januára 2013.

Pri výpočte náhrady za stratu na zárobku súd vychádzal z ust. § 447 OZ, podľa ktorého náhrada za stratu na zárobku pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Žalobkyňa sa v tomto súdnom konaní domáhala náhrady straty na zárobku a to z dôvodu, že pri dopravnej nehode dňa 1.7.2007, ktorú zaviniel žalovaný, utrpela úraz a v dôsledku utrpených zranení je plne invalidná, imobilná odkázaná na pomoc iných osôb. V čase dopravnej nehody a utrpenia úrazu žalobkyňa bola študentkou Združenej strednej školy - odbor odevníctvo Liptovský Mikuláš, kedy ukončila 1. ročník nadstavbového štúdia po ukončení SOU v Námestove, odbor krajčírka, kde pokračovala v príprave na svoje budúce povolanie v dennom nadstavbovom štúdiu, kde nastúpila 1.9.2006. Ide o dvojročné štúdium, ktoré je ukončené maturitnou skúškou.. Predpoklad ukončenia tohto denného nadstavbového štúdia u žalobkyne bol v školskom roku 2007/2008, teda mesiacom jún 2008. Až po ukončení štúdia by žalobkyňa mohla nastúpiť do pracovného procesu vo vyštudovanom odbore. Predpokladaný nástup do pracovného procesu je

potom 1.7.2008. Od uvedeného dátumu by vznikol žalobkyni nárok na náhradu za stratu na zárobku v súvislosti s jej invaliditou. K uvedenému dátumu súd potom vychádzal aj z údajov, ktoré sú potrebné pre výpočet samotnej úrazovej renty žalobkyne. Pri výpočte úrazovej renty žalobkyne súd teda vychádzal z minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou pre rok 2008 / Nar. vl. SR č. 450/2007 Z.z. účinné od 1.10.2007 a § 9 ods. 3 zák. č. 663/2007 Z.z./, ktorá predstavovala sumu 8100,- Sk (268,87 Eur). Denný vymeriavací základ (§ 84 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z.) predstavoval sumu 8,962 Eur a miera poklesu pracovnej schopnosti žalobkyne pre účely dôchodkovej dávky bola rozhodnutím sociálnej poisťovne stanovená na 90%. Úrazová renta žalobkyne v zmysle § 89 ods. 1 zákona o sociálnom poistení potom predstavuje: $30,4167 \times (80\% \times 8,962) \times 90\% / 100$, čo sa ďalej rovná: $30,4167 \times 7,1696 \times 0,9 \% = 196,27$ Eur. Suma 196,27 Eur potom predstavuje výpočet úrazovej renty žalobkyne k 1.7.2008. S ohľadom na ust. § 82 ods 1 až 3 zákona o sociálnom poistení v znení platnom do 31.12.2008 úrazová renta žalobkyne za obdobie 07-12/2008 predstavuje mesačne sumu 206,08 Eur (opatrenie č. 136/2008 Z.z.), úrazová renta žalobkyne sa ďalej zvyšovala opatreniami vlády SR a to tak, že v roku 2009 predstavovala sumu 220,40 Eur, v roku 2010 predstavovala sumu 227,12 Eur, v roku 2011 predstavovala sumu 231,21 Eur, v roku 2012 predstavovala sumu 238,84 Eur a v roku 2013 predstavovala sumu 246,12 Eur. Žalobkyňa poberala invalidný dôchodok a to v období 07-12/2008 mesačne v sume 192,39 Eur, v roku 2009 mesačne v sume 205,80 Eur, v roku 2010 mesačne v sume 212,10 Eur, v roku 2011 mesačne v sume 216,- Eur, v roku 2012 mesačne v sume 223,20 Eur a v roku 2013 mesačne v sume 233,30 Eur.

Po znížení úrazovej renty o výšku invalidného dôchodku poberaného žalobkyňou v rozhodnom období a to podľa § 89 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Suma úrazovej renty potom predstavuje: za obdobie od 1.7.2008 do 31.12.2008 mesačne sumu 13,69 Eur (206,08-192,39), za rok 2009 mesačne sumu 14,60 Eur (220,40-205,80), za rok 2010 mesačne sumu 15,02 Eur (227,12-212,10), za rok 2011 mesačne sumu 15,21 Eur (231,21-216), za rok 2012 mesačne sumu 15,64 Eur (238,84-223,20), za mesiac január 2013 sumu 12,82 Eur (246,12-233,30). Znížená renta za celé obdobie od 1.7.2008 do 31.1.2013 predstavuje sumu 820,60 Eur.

Podľa § 427 ods. 1 OZ fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 415 OZ každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

U žalovaného ide o zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov v zmysle ust. § 427 ods. 1 OZ, podľa ktorého fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Ide teda o prípad osobitnej zodpovednosti t.j. o objektívnu zodpovednosť, kde sa nevyžaduje zavinenie. Aj v tomto prípade však prichádza do úvahy spoluzodpovednosť poškodeného v zmysle ust. § 441 OZ, podľa ktorého ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu v Námestove č.k. 6T/16/2009 mal súd preukázané, že poškodená - žalobkyňa v čase bezprostredne pred dopravnou nehodou spolu so žalovaným a ďalšími účastníkmi dopravnej nehody konzumovala alkoholické nápoje. V tejto súvislosti je potom na mieste aplikácia ust. § 415 OZ, podľa ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Ak teda samotná poškodená - žalobkyňa nepostupoval v súlade s týmto ustanovením a sadla do motorového vozidla, ktoré viedol vodič - žalovaný, s ktorým tesne pred jazdou konzumovala alkohol, je potom na mieste spoluzodpovednosť žalobkyne ako poškodenej za vzniknutú škodu. Mieru zodpovednosti žalobcu súd v danom prípade ustálil vo výške 55% a s ohľadom na skutočnosť, že žalobkyňa vedela, že žalobca jej pod vplyvom alkoholu a riadi motorové vozidlo a ona ako spolujazdkyňa sa v uvedenom motorovom vozidle nepripútala bezpečnostným pásom, čo malo za následok jej vymrštenie z havarovaného vozidla na cestu, kde utrpela zranenie. Súd teda stanovil mieru spoluzodpovednosti žalobkyne tak, že 50% za vedomosť, že vodič je pod vplyvom alkoholu a napriek tomu sadla k nemu do tohto motorového vozidla, a 5% za porušenie povinnosti pripútať sa bezpečnostným pásom v idúcom motorovom vozidle.

Náhrada za stratu na zárobku pri invalidite žalobkyne za obdobie od 1.7.2008 do 31.1.2013 predstavuje sumu 820,60 Eur. Po takto ustálenej miere spoluzodpovednosti by náhrada za stratu na zárobku

predstavovala sumu 369,27 Eur (45% zo sumy 820,60 Eur) po zohľadnení spoluzavinenia žalobkyne vo výške 55%.

Náhradu straty na zárobku od 1.2.2013 do budúca súd stanovil jednak pre kalendárny rok 2013 pevnou sumou 5,77 Eur mesačne, ktorá už zohľadňuje percentuálne navýšenie invalidného dôchodku a úrazovej renty žalobkyne ako aj 55% spoluzavinenia žalobkyne. Pre budúce obdobie sa takto stanovená náhrada za stratu na zárobku pri invalidite bude navrhovať v závislosti od percenta zvýšenia úrazovej renty stanoveného opatrením vlády SR po odpočte sumy invalidného dôchodku žalobkyne zvyšovaného opatrením vlády SR pre príslušný kalendárny rok.

Pokiaľ súd vo zvyšku návrh žalobcu zamietol, tak ide o tú časť, kde žalobkyňa žiadala priznať náhradu za stratu na zárobku aj za obdobie od 1.7.2007, pričom súd jej priznal nárok od 1.7.2008 a to v súlade s § 447 OZ, podľa ktorého sa náhrada za stratu na zárobku pri invalidite sa posúdi a suma tejto náhrady sa určí rovnako ako suma úrazovej renty podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. V danom prípade je potom namiesto námietka vedľajšieho účastníka, že náhrada za stratu na zárobku sa už nevypočítava ako rozdiel medzi priemerným zárobkom pred poškodením a zárobkom dosahovaným po poškodení s pripočítaním prípadného invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku. Súd v tejto súvislosti vychádzal zo situácie, že v čase dopravnej nehody a utrpenia úrazu žalobkyňa bola študentkou Združenej strednej školy - odbor odevníctvo Liptovský Mikuláš, kedy ukončila 1. ročník nadstavbového štúdia po ukončení SOU v Námestove, odbor krajčírka, kde pokračovala v príprave na svoje budúce povolanie v dennom nadstavbovom štúdiu, kde nastúpila 1.9.2006. Ide o dvojročné štúdium, ktoré je ukončené maturitnou skúškou.. Predpoklad ukončenia tohto denného nadstavbového štúdia u žalobkyne bol v školskom roku 2007/2008, teda mesiacom jún 2008. Až po ukončení štúdia by žalobkyňa mohla nastúpiť do pracovného procesu vo vyštudovanom odbore. Predpokladaný nástup do pracovného procesu je potom 1.7.2008. Od uvedeného dátumu by vznikol žalobkyni nárok na náhradu za stratu na zárobku v súvislosti s jej invaliditou.

V priebehu konania si žalovaný uplatnil voči žalobkyni vzájomným návrhom podľa § 97 a § 98 OSP náhradu sumy 100,- Eur a to z titulu bezdôvodného obohatenia v súlade s ust. § 451 a § 458 OZ. V danom prípade ide o náhradu požadovanú od žalovaného VŠZP ako náhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenej C. K. v súvislosti s dopravnou nehodou 1.7.2007. Celková požadovaná suma zo strany VŠZP predstavovala sumu 4.069,49 Eur, z ktorej sumy už žalovaný uhradil 1300,- Eur a v tomto súdnom konaní vzájomným návrhom si uplatňuje sumu 100,- Eur, ktorú si neuplatnil v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/104/2012, kde si voči žalobkyni uplatňuje sumu 1200,- Eur. Suma 100,- predstavuje plnenie žalovaného za žalobkyňu ako poškodenú a to z titulu spoluzavinenia. S ohľadom na skutočnosť, že v danom prípade ide o náhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenej - žalobkyne, ktorej mieru zavinenia súd v tomto konaní stanovil na 55%. Na základe uvedeného súd potom vzájomnému návrhu žalovaného vyhovel v časti 45%, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 45,- Eur. O túto sumu súd ponížil náhradu za stratu mzdy pri invalidite ($369,27 \cdot 55 = 314,27$) a priznal žalobkyni potom sumu 314,27 Eur.

Súd vo zvyšku vzájomný návrh žalovaného zamietol a to v časti o sumu 45,- Eur, čo predstavuje rozdiel medzi uplatneným vzájomným návrhom a priznanou sumou.

O trovách konania súd nerozhodol a v súlade s ustanovením § 151 ods. 3 OSP a § 155 ods. 1 OSP o trovách konania rozhodne samostatným uznesením do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a po vyčíslení trov konania zo strany účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

Podľa § 205 OSP ods. 1, 2 v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
 - b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
 - f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (3) Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z.).